

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 15/2009 vp

Hallituksen esitys laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 28 päivänä huhtikuuta 2009 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta (HE 61/2009 vp).

Lakialoite

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä lakialoitteen laiksi sairausvakuutuslain 4 §:n muuttamisesta (LA 137/2008 vp — Johanna Ojala-Niemelä /sd), joka on lähetetty valiokuntaan 18 päivänä helmikuuta 2009.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Sanna Pekkarinen, sosiaali- ja terveysministeriö
- asiantuntijahammaslääkäri Sari Helminen, Kansaneläkelaitos
- toiminnanjohtaja Matti Pöyry, Suomen Hammaslääkäriliitto
- lakimies Paula Ilveskivi, Akava ry
- kehittämisspäällikkö Janne Pesonen, Suomen Yrittäjät
- hallituksen asiantuntijaedustaja Liisa Terävä, Suun Terveystieteiden Ammattiliitto STAL ry
- sosiaali- ja terveystieteiden asiamies Riitta Työläjä, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
- lakimies Maire Lumiaho, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITE

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan sairausvakuutuslakia muutettavaksi siten, että suuhygienistien hammaslääkärin määräyksen perusteella tekemä tutkimus ja antama hoito korvattaisiin sairausvakuutuksesta. Tutkimus ja hoito korvattaisiin enintään 15 kerralta, jos tutkimus on tehty tai hoito annettu kahden vuoden kuluessa määräyksestä. Vakuutetulle maksettava korvaus olisi euromääräinen ilman kiinteää omavastuuta. Suuhygienistin palkkiotaksan enimmäismääristä ja perusteista säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Kansaneläkelaitos vahvistaisi luettelon asetuksen perusteella suuhygienistin suorittamana korvattavista toimenpiteistä ja niiden korvaustaksoista Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämää suun terveydenhuollon toimenpideluokitusta hyödyntäen.

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Lakialoite

Lakialoitteessa LA 137/2008 vp ehdotetaan sairausvakuutuslakia muutettavaksi siten, että

myös yksityisenä ammatinharjoittajana toimivan laillistetun suuhygienistin lääkärin lähteen perusteella antama hoito on korvattavaa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Sairausvakuutuslakiin ehdotettujen muutosten tavoitteena on saattaa osa suuhygienistien antamista hoidoista sairausvakuutuksesta korvattavaksi ja edistää siten sairausvakuutuksen julkisia palveluja täydentävää roolia suun terveydenhuollossa. Muutoksella pyritään saattamaan korvausjärjestelmä vastaamaan julkisessa terveydenhuollossa omaksuttua hammaslääkärin ja suuhygienistien välistä työnjakoa. Nykyisessä korvausjärjestelmässä palkkasuhteisen suuhygienistin hammaslääkärin hoitotiimissä antama hoito on korvattu hammaslääkärin työnä. Tämä on asettanut vakuutetut eri asemaan sen perusteella, onko suuhygienisti toiminut itsenäisenä ammatinharjoittajana vai hammaslääkärin palkkaamana työntekijänä.

Suuhygienistien antaman hoidon korvattavuuden on esityksessä arvioitu parantavan palvelujen saatavuutta, koska yksityisen hoidon hinta asiakkaalle saattaa laskea jonkin verran nykyisestä. Korvattavuuden on arvioitu lisäävän samalla jossain määrin ehkäisevän hoidon kysyntää. Valiokunta katsoo, että korvattavuuden laajentaminen ehdotetulla tavalla voi edistää suun terveyttä erityisesti ehkäisevän hoidon ja kotihoidon opastuksen lisääntymisen vuoksi. Valiokunta toteaa lisäksi, että korvaushakemusten kohdistaminen hoitoa antaneeseen ammattihenkilöön helpottaa korvausten oikeellisuuden ja yhdenmukaisuuden seuranta sekä selkeyttää sairausvakuutukseen liittyviä vastuukysymyksiä.

Asian käsittelyn yhteydessä on tullut esiin korvauksen mahdollistaminen myös julkisen terveydenhuollon hammaslääkärin määräyksestä tapahtuvasta suuhygienistin hoidosta. Sairaanhoidovakuutuksen kehittämistyöryhmä arvioi fysioterapiasta saatujen kokemusten perusteella

korvattavuuden laajentamisen riskinä olevan se, ettei julkinen terveydenhuolto panosta riittävästi omiin palveluihinsa. Palvelujen tarjonnan arvioitiin voivan vähentyä ja potilaan mahdollisuuksien saada tarvitsemaansa hoitoa heikentyä (STM:n selvityksiä 2007:34, s. 68). Suun terveydenhuollon järjestäminen kuuluu kansanterveyslain mukaisesti kunnan tehtäviin, ja sitä koskevat kansanterveyslain 15 b §:ssä säädetyt hoitoon pääsyn enimmäisajat. Kunnalla on useita erilaisia vaihtoehtoja toteuttaa järjestämisvelvollisuutensa ja hoitotakuun piiriin kuuluvien palvelujen antaminen. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että suuhygienistin antaman hoidon korvattavuus toteutetaan hallituksen esityksen ja sairausvakuutuslain yleisen lähetekäytännön mukaisesti.

Lakiehdotuksen 5 §:n mukaan lääkärin ja hammaslääkärin määräämä tutkimus ja hoito korvataan saman määräyksen perusteella enintään 15 tutkimus- ja hoitokerralta, jos tutkimus on tehty tai hoitoa annettu kahden vuoden kuluessa määräyksen antamisesta. Valiokunta pitää ehdotettua hoitokertojen määrää ja määräyksen voimassaoloaikaa perusteltuina. Suuhygienistin tulee koulutuksensa ja ammattitaitonsa perusteella ohjata potilas tarvittaessa määräyksen voimassaolon aikanakin hammaslääkärin tutkimukseen ja hoitoon. Valiokunta toteaa lisäksi, että hammaslääkärin tulee jo määräystä antaessaan arvioida tarvittavien hoitokertojen määrää ja määräyksen voimassaoloaikaa sekä ohjata potilas tarvittaessa useammin tapahtuvaan hammaslääkärin tarkastukseen.

Lakialoite

Valiokunta on hyväksynyt lakiehdotuksen hallituksen esityksen mukaisena, minkä vuoksi lakialoite ehdotetaan hylättäväksi.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja

että lakialoite LA 137/2008 vp hylätään.

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Juha Rehula /kesk	Håkan Nordman /r
vpj.	Sirpa Asko-Seljavaara /kok	Päivi Räsänen /kd
jäs.	Maria Guzenina-Richardson /sd	Paula Sihto /kesk
	Hannakaisa Heikkinen /kesk	Satu Taiveaho /sd
	Arja Karhuvaara /kok	Lenita Toivakka /kok
	Jukka Mäkelä /kok	Erkki Virtanen /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen.